

Suomen Proviisoriyhdistys kannattaa apteekkilupien tarveharkinnan säilyttämistä

Nykyisen apteekkilupajärjestelmän kehityksen taustalla on ajatus ennen kaikkea toimivasta, laadukkaasta ja luotettavasta apteekkijärjestelmästä, jonka avulla on mahdollista turvata asianmukainen ja tasa-arvoinen lääkehuolto koko Suomen alueella. Apteekkilupien myöntäminen tarveharkinnan perusteella turvaa myös apteekkitoiminnan kannattavuutta. Ajatus, jonka mukaan yhä useampi proviisori voisi aloittaa apteekki-alan yritystoiminnan harjoittamisen ilman viranomaisen apteekkilupien tarveharkintaa voi kuulostaa alkuun houkuttelevalta, mutta sisältää lukuisia ongelmakohtia.

Apteekkilupien tarveharkinnan poistaminen johtaisi proviisorin vapaaseen ammatilliseen oikeuteen perustaa oma apteekki. Apteekkien määrän mahdollinen voimakas lisääntyminen pienentäisi apteekkien yksikkökokoja ja samalla heikentäisi lääkkeiden saatavuutta, koska pienillä toimintayksiköillä ei olisi varaa pitää laajaa valikoimaa lääkevalmisteita varastossaan.

Lääkkeiden myynnin voidaan olettaa pysyvän alueellisesti samalla tasolla apteekkien lukumäärästä huolimatta johtuen lääkkeiden erityispiirteistä eli, että niitä tulee myydä ja käyttää vain tarpeeseen. Koska apteekkitoiminnan kannattavuus nykyisellään perustuu lääkkeiden toimittamiseen, tämä laskisi apteekkitoiminnan kannattavuutta, huonontaisi apteekkiyritysten toimintakykyä ja mahdollisuuksia investoida yhteiskuntaa hyödyttävien terveystalvaiden kehittämiseen. Suomen Proviisoriyhdistys toteaa, että apteekkitoiminnan tulee lääkejakehun osalta pysyä kannattavalla tasolla myös jatkossa, jotta lääkehuolto voi toimia sille tarkoituksenmukaisella tavalla.

Suomessa on pohjoismaisittain poikkeuksellisen tiheä ja maankattava apteekkiverkosto, jota nykyinen apteekkilupajärjestelmä turvaa. Mikäli apteekkien vapaampi perustaminen sallittaisiin, häviäisivät lääkehuoltopalvelut kannattamattomina haja-asutusseuduilta ja keskittyisivät kasvukeskuksiin. Apteekkilupien tarveharkinnan keventämistä tulee siis harkita tarkkaan, jotta nykyistä apteekkijärjestelmän laatua ja maantieteellistä kattavuutta ei aseteta vaaraan.

Suomessa on tällä hetkellä noin 2600 työikäistä proviisorina, heistä reilut 600 omistaa oman apteekin eli toimii apteekkarina. Yksityisissä apteekeissa työskentelee lisäksi osa- tai kokoaikaisesti noin 750 proviisorina eli vajaa yksi proviisori apteekkiä kohden, kun huomioidaan sivuapteekit, joita Suomessa on noin 200. Proviisorit työskentelevät laaja-alaisesti apteekkien, sairaala-apteekkien, yliopistojen ja lääketeollisuuden vaativissa asiantuntija-, esimies- ja johtotehtävissä. Proviisoriyhdistyksen vuoden 2013 jäsenkyselyn perusteella yli 80 % vastanneista proviisoreista työskentelee koulutustaan vastaavissa tehtävissä, kun taas vain alle 2 % proviisoreista koki, että työtehtävät vastaavat huonosti heidän koulutustaan.

Suomen Proviisoriyhdistys kannattaa viranomaisjohtoisen apteekkilupien tarveharkinnan säilyttämistä, mutta ehdottaa sen tarkastamista siten, että alueilla, joilla on runsaasti muuttoliikettä, olisi mahdollista perustaa apteekkeja joustavammin. Apteekkilupien määrän hallittu kasvattaminen alueilla, joissa selkeää tarvetta ilmenee tai joissa sijaitsee keskimääräistä isompia apteekkeja on kannatettavaa.

Proviisoriyhdistys kannattaa myös suurimpien sivuapteekkien itsenäistämistä omiksi apteekkeiksi apteekkarinvaihdosten yhteydessä. Viranomaisen tarveharkinnasta ei kuitenkaan tule luopua kokonaan, sillä se takaa toistaiseksi maan kattavan apteekki-verkon ja tasapuoliset lääkehuoltopalvelut koko maan väestölle. Lakimuutokset eivät saa rajoittaa apteekkien taloudellisia toimintaedellytyksiä.

Suomen Proviisoriyhdistyksen puolesta,

Katere Sharifpour,
hallituksen puheenjohtaja

Henna Kyllönen,
vs. toiminnanjohtaja

Suomen Proviisoriyhdistys on proviisorien ja proviisoriopiskelijoiden oma, itsenäinen, ammatillisia ja taloudellisia etuja ajava yhdistys, johon kuuluu noin 1100 jäsentä.